

Interview met Rozemarijn Oosthoek

Bij de ingang van Arboretum Trompenburg in Rotterdam ontmoet ik kunstenaar en tuinvrouw Rozemarijn Oosthoek. Zij werkt hier deze zomer als 'artist in residence'. We lopen naar de werkschuur waar Rozemarijn een werkplek heeft. Daar komen de eerste schatten te voorschijn. Kleine, fijne pentekeningen op het formaat van een ansichtkaart en in glas gegraveerde tekeningen. Na wat rondsnuffelen zoeken we een plekje onder de Quercus robur 'Pendula' om verder te praten.

Tekst: Machteld Klees

Foto's: Rozemarijn Oosthoek, privéarchief

Hoe ben je hier terecht gekomen?

Ik kwam hier als bezoeker en het leek me een geweldige plek om als kunstenaar iets in de tuin te doen. Toen heb ik gevraagd of ze zoiets weleens deden en het antwoord was ja, stuur maar werk op. Vervolgens heb ik pentekeningen opgestuurd die ik in andere botanische tuinen had gemaakt. Die vonden ze heel mooi en ik was welkom. Tijdens de gesprekken die volgden werd me aangeraden om subsidie aan te vragen, dat deden de vorige kunstenaars ook. Ik heb toen een heel projectplan geschreven, inclusief begroting. Gemeente Rotterdam financiert de workshops en

Rozemarijn aan het graveren in de werkschuur

de evenementen die ik hier doe en de Stichting tot Bevordering van Volkskracht financiert het kunstenaarsgedeelte. Hierdoor heb ik budget om materialen en activiteiten te bekostigen.

In april startte ik hier, toen was er nog geen publiek. Dat was wel raar, ik voelde me heel bevoorrecht dat ik hier wel mocht lopen. Kleine tekeningen maken is een manier voor mij om een plek te leren kennen. Mijn ogen gaan meer open als ik teken, als ik alleen maar foto's maak dan zit er toch nog een barrière tussen mij en de plek. Ik teken met een fineliner, niet met potlood dat je nog uit kunt gummen, wat er staat, staat er. Zodra ik de eerste tekening heb gemaakt zie ik zoveel meer dingen die ik ook zou kunnen tekenen, ik kom in een soort eindeloze weelde terecht. Voordat ik die eerste tekening gemaakt heb zie ik dat helemaal niet. De eerste tijd heb ik hier ook vooral kleine tekeningen gemaakt. Het maakt me vertrouwd met de plek.

Hoe bereid je je voor?

Ik vind het prettig om vanuit een thema te werken. Als ik dat niet doe dan zwem ik in alle mogelijkheden. Ik kwam uit op de grenzen

van het cultiveren, waar de natuur haar plek herovert. Hier wordt zoveel gecultiveerd, hoe weet de natuur zich hier te handhaven? Dat is de bril waarmee ik hier startte. Vandaar de Japanse duizendknoop en esdoornzaailing die ik in beeld heb gebracht.

Ik schilder al een aantal jaar op glas, dat wilde ik hier ook doen. Ter voorbereiding heb ik bij het Glaslab in 's Hertogenbosch het brandschilderen uitgeprobeerd, met het oog op geschikte verven voor een buitensituatie. Voor brandschilderen heb je echter een werkplaats met oven nodig. Ik zocht vooral naar dingen die ik zelf kan doen. Omdat ik al verfijnde pentekeningen maak was het graveren een logische stap, al

had ik dat niet van tevoren bedacht. Zulke verrassingen horen bij het creatieve proces.

Ik was ook niet van plan om met bladeren te werken want dat vond ik wel erg voor de hand liggend. Maar al rondlopend ontdekte ik prachtige vormen, waardoor het me toch overkwam. Dat puntige blad van die *Boehmeria sylvestrii*, daar werd ik echt door geraakt. Ik moest ik er gewoon iets mee doen. Toen ik dat blad ging graveren was het niet zozeer de grens van het cultiveren maar meer het cultiveren zelf, dat komt hier in een enorme vormenrijkdom samen. Zo verschuift mijn thema ook een beetje naar de kunst van het cultiveren. Als je open staat voor wat er op je pad komt, dan ontstaan zulke dingen.

Ik kom in meer botanische tuinen maar dit vind ik echt een prachtige plek. Met alle bomen is de stad ook vakkundig weggewerkt, je ziet maar een enkel gebouw. Ik heb geen echt favoriete plek maar bepaalde hoekjes of routes vind ik heel mooi. Als je vaker op een plek terugkomt zie je steeds meer verschillen. Toen de koningsvaren net uitliep zag je nog van die 'knieën', ademwortels, van de moerasscypres. Dat zag er

Elfenbankjes: de inspiratiebron en het resultaat

Het blad van *Boehmeria sylvestrii*, in glas gegraveerd

fascinerend uit, samen met die kleine spiraaltjes van de opkomende koningsvaren. Als je daar nu loopt zie je die wortels van die moerascypres niet meer want de koningsvaren is echt geëxplodeerd.

Tuinvrouw of kunstenaar?

Als klein meisje was ik al met schilderen en plantjes bezig, dat is altijd zo gebleven. Mijn bijbaantje als scholier was tuinonderhoud maar meteen na de havo ging ik naar de kunstacademie in Zwolle. Ik koos voor beeldende kunst, de meest vrije studierichting. Vervolgens kon ik nog een extra jaar filosofie doen op de universiteit in Nijmegen. Tijdens mijn studie bleef ik tuinen verzorgen via berichtjes in de supermarkt “student met groene vingers helpt u graag in de tuin”. Na mijn studie wilde ik de kunst en het tuinieren serieuzer aanpakken en startte ik met mijn bedrijf. Groene vakken-nis deed ik eerst op door zelfstudie, cursussen en door met anderen samen te werken. Toen ik behoefte kreeg aan meer verdieping heb ik de opleiding Ecologisch Hovenier

gedaan. Het blijft wel zoeken naar de balans. Meestal is er de winter veel tijd voor de kunst. Voor- en najaar is het natuurlijk druk in de tuin en in de zomer is er weer wat meer tijd voor kunst. Het zijn twee heel verschillende dingen in je hoofd. Om kunst te maken moet je je hoofd leeg kunnen maken, rondlopen en je laten verrassen zonder dat het meteen productief hoeft te zijn. Mijn tuinwerk moet juist wel productief zijn. Hier in Trompenburg was het in het begin ook zoeken, zat ik nog teveel met mijn hoofd bij de plantenbestellingen en tuinklanten. Op het moment dat het me lukte om hier gewoon te zijn, zag ik opeens een heel jong kikkertje. Dan ontstaat er het soort verwondering en de rust die nodig is om tot nieuw werk te komen.

Andere plannen?

Ik heb altijd plannen. Het lijkt me heel mooi als het glaswerk dat ik hier maak ook een plek vindt in de tuinen van mijn klanten. Ik loop al lang rond met dit idee en hier kan ik het uitproberen. Tot nu toe heb ik vooral met het tuinpersoneel en de vrijwilligers gepraat. Af en toe, als ik een kleine tekening maak, kijkt er een bezoeker over mijn schouder mee. Later in het seizoen, ga ik binnen en buiten exposeren, dan komt er veel meer uitwisseling met de bezoekers. Ik ben heel benieuwd om te horen wat de tuin hen brengt.

www.rozemarijnoosthoek.nl,
tevens te vinden op Facebook en Instagram

Rozemarijn Oosthoek is lid van Wilde Weelde

Voorjaar bij de kassen, pentekening

Tentoonstelling De grenzen van het cultiveren

Pentekeningen in het hoofgebouw en werken op glas verspreid door de tuin zijn van 1 t/m 31 oktober 2021 te zien in Arboretum Trompenburg, Rotterdam.

Opening: zondag 3 oktober 15:00, inclusief een hapje en een drankje

Informatie over de expositie:
rozemarijnoosthoek.nl/nieuws/trompenburg/
trompenburg.nl/activiteiten/

Trompenburg Tuinen & Arboretum
Honingerdijk 86 (beneden)
3062 NX Rotterdam
Entree: voor het bezoeken van de expositie geldt de entreprijs en openingstijden van Trompenburg.
Informatie: trompenburg.nl